

Projekt Differentieret vedligeholdelse af kirkebygninger:
Referat af styregruppemøde den 23. marts 2022 på Teams

Deltagere:

Fra Lolland-Falsters Stift: Biskop Marianne Gaarden, formand
Fra Roskilde Stift: Stiftsrådsformand Bodil Therkelsen
Fra Viborg Stift: Provstiudvalgsmedlem Grete Bækgaard Thomsen
Fra Ribe Stift: Stiftskontorchef, Elisabeth Aggerbeck
Fra Nationalmuseet: Museumsinspektør Ulla Kjær
Fra FUV: Arkitekt Maj Dalsgaard, projektleder
Sekretær for styregruppen, stiftskontorchef Lene M. Krabbesmark

Afbud fra provst Mette Moesgaard Jørgensen (Aalborg Stift)

Dagsordenen

- 1) Godkendelse af dagsorden (beslutning)
- 2) Status på projektet – tidsplan (orientering)
- 3) Status på modeludviklingen (fremlæggelse og drøftelse)
- 4) Kommunikationsstrategi – hvordan og hvornår informerer vi (orientering og drøftelse)
- 5) Erfaringsbesøg på Nationalmuseet (orientering og drøftelse)
- 6) Forestående workshops (orientering og drøftelse)
- 7) Eventuelt

Referat

Ad. 1: Godkendelse af dagsorden

Pkt. 5 rykkes op som pkt. 3. Derefter blev dagsordenen godkendt.

Ad. 2: Status på projektet – tidsplan

Maj præsenterede tidsplanen i slide. Projektet står overfor at gå i gang med afprøvning (en smule forsinket pga. erfaringsbesøg på Nationalmuseet).

Ad. 3: Erfaringsbesøg på Nationalmuseet

Maj har haft stor nytte af besøget på Nationalmuseet. Både af at få kendskab til den konkrete procedure ift. sagsbehandling og af de bagvedliggende drøftelser og vurderinger. Det giver et godt fundament for det videre arbejde med at mindske kløften mellem krav og ressourcer. Se slide om Én udfordring – flere løsninger?

Nationalmuseet arbejder på en forbedret og selvstændig hjemmeside for kirker og kirkegårde, hvor hensigten er at bistå sogne og provstier med en mere målrettet vejledning. Elisabeth gjorde opmærksom på byggehåndbogen på DAP, og at der skal linkes mellem de to sider. Bodil indskød, at det kan være svært at finde håndbogen på DAP – men nu ser vi alle frem mod et nyt intranet.

Maj foreslår, at Nationalmuseet udbyder et kursus for byggekyndige på kirkeområdet (målrettet provstierne). Kan man kræve, at særlige byggesagskyndige skal have kurset, inden de kan rådgive om kirker?

Maj har mødtes med stifternes byggegruppe om vedligeholdelse af kirker. Byggegruppen har pt. ikke planer om at arbejde med vedligeholdelsesplaner. Maj præsenterede egne tanker om minimumsvedligeholdelse, hvis fx en kirke skal tages ud af brug (se slide).

Afslutningsvist præsenterede Maj nationalmuseets hjemmeside/opslagsværk om kalkmalerier, som et eksempel på, hvordan en kategorisering kan præsenteres (til offentlig brug).

Ad. 4: Status på modeludviklingen

Maj præsenterede en justeret model (to parametre: brug vs. betydning). Kulturarvsværdi er omdøbt til kulturhistorisk betydning, for ikke at underkende den værdi, der er i alle kirker. Desuden også for at undgå misforståelser med kommunernes terminologi i deres planlægning.

Marianne: Vi skal huske, at vi ikke kan påtvinge menighedsrådene at bruge værktøjet; det er en vigtig kommunikation fra projektet. Nogle efterspørger det, og andre har ikke det samme behov.

Ulla: Værktøjet skal ses som rettesnor og ikke facitliste, og skal kombineres med øvrige redskaber, data og uddannelse. Ulla gjorde også opmærksom på, at hun/Nationalmuseet gerne ser valg af materialer taget ud af modellen. Der er en fare for, at der vælges nyere og billigere materialer, der går hen og bliver dyrere i længden. De såkaldte vedligeholdelsesfrie materialer betyder reelt, at de ikke *kan* vedligeholdes, og til gengæld kan de forrette skade på kirke eller inventar.

Maj uddybede indholdet i de to parametre; brug vs. kulturhistorisk betydning. Kombinationen af de to parametre giver en prioriteringsgrad.

Endelig præsenterede Maj, at modellen kan bruges til at vælge strategi; om der skal være højt eller lavt vedligeholdelsesniveau, hvilken lokal frihed der er til at lave bygningsmæssige ændringer og hvilke materialer der kan bruges. - Her skal vi huske Ullas input om materialer.

Prioritering skal kobles med strategi. Grundpræmissen for strategierne er, at der både skal være sammenhæng mellem brugs- og vedligeholdelsesgrad, og mellem graden af kulturhistorisk betydning og friheden til ændringer, og det skal så kobles.

Til sidst gennemgik Maj procesmodellen; i hvilken rækkefølge handlingerne sker, og hvem der er aktør. Modellen kan også bruges som et dialogværktøj undervejs i processen.

Elisabeth: Det er vigtigt at pointere, at værktøjet er til for at lette og kvalificere det arbejde, menighedsrådene allerede gør det i dag. Værktøjet er primært målrettet menighedsråd og ikke provstier.

Ad. 5: Kommunikationsstrategi – hvordan og hvornår informerer vi

Maj opdaterer kommunikationsplanen, som pt. ikke er helt opdateret.

I den kommende tid skal der være kurser og workshops i de fem provstier; det kan der deles information om. FUV har netop lavet et Facebookopslag, som stifterne ikke har været flinke til at dele.

Elisabeth: Dette forarbejde er ikke så interessant; det skal være mere konkret før det bliver prioriteret. Men det skal nok komme. Det nikker Bodil til og tilføjer, at der kan være andre aktuelle opgaver i stifterne, som er mere vigtige pt., som fx Himmelske Dage. Debatten på Himmelske Dage kan i øvrigt bruges som en teaser om projektet, og evt. en reportage derfra bagefter.

Marianne foreslår Maj at deltage på bispemødet i oktober, hvor også kontorcheferne deltager. Det går Marianne videre med.

Landsforeningens Blad er et oplagt medie at få en artikel i; det vil Bodil gå videre med.

Ad. 6: Forestående workshops

Der er workshops i tre provstier i juni og de sidste to provstier skubbes til efter sommerferien. Deltagerne er PU-medlemmer og repræsentanter fra alle MR samt provstiets bygningskyndige. Marianne foreslår, at Maj prøver at få en kommunikationsmedarbejder på alle workshops, så forløbene dokumenteres til videre formidling.

Det vil være godt med en online præsentation af materialet forud for de fysiske workshops, så deltagerne har fået en forståelse af modellen. For ellers vil det nok stjæle tiden på møderne, og der vil være mindre tid til interaktion og input fra deltagerne. Det inddrager Maj i den videre planlægning.

Der blev givet input til Maj om at inddrage eksterne konsulenter i kortlægningen/screeningen; der er afsat et stort beløb til Nationalmuseet, kongelige bygningsinspektører og eksterne konsulenter.

Grethe: Kortlægningen skal være med udgangspunkt i et "almindeligt" år. Fx at brugen ikke skal være med udgangspunkt i de sidste to coronaår.

Ad. 7: Eventuelt

Elisabeth efterspørger en oversigt over økonomien, det tages med på næste møde.

Næste styregruppemøde i Odense flyttes fra fredag den 16/9-22 til mandag den 19/9 kl. 13-16, så Grethe også kan deltage.